

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПРАВА, ЕКОНОМІКИ
ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

**«НОВІ ЗАВДАННЯ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ У ХХІ СТОЛІТТІ»**

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

18-19 січня 2019 р.

м. Одеса

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова організаційного комітету:

Крижановський А.Ф. – д.ю.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Міжнародного гуманітарного університету.

Члени організаційного комітету:

Громовенко К.В. – к.ю.н., доцент, директор Інституту права, економіки та міжнародних відносин Міжнародного гуманітарного університету;

Ківалова Т.С. – д.ю.н., професор, професор кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Міжнародного гуманітарного університету;

Стрельцов Є.Л. – д.ю.н., професор, член-кореспондент НАПрН України, вчений секретар Південного регіонального центру НАПрН України, доктор теології;

Цуркану С.І. – к.ю.н., доцент, в.о. завідувача кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Міжнародного гуманітарного університету;

Манько Д.Г. – к.ю.н., доцент кафедри теорії держави і права Міжнародного гуманітарного університету.

Н73 **Нові завдання та напрями розвитку юридичної науки у XXI столітті:** матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 18-19 січня 2019 року. – Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2019. – 84 с.

ISBN 978-966-916-736-1

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Нові завдання та напрями розвитку юридичної науки у XXI столітті», що відбулася у м. Одесі 18-19 січня 2019 року в Міжнародному гуманітарному університеті.

Матеріали конференції можуть становити інтерес для наукових працівників, викладачів, працівників судових та правоохоронних органів, студентів вищих навчальних закладів, а також для всіх, хто цікавиться сучасним станом та перспективами розвитку юридичної науки.

УДК 34«20»(063)

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА

Особливості організації «Руського клубу» – української фракції
Галицького сейму

Євдокимов В. В......5

Правова, організаційна та фінансова автономії
органів місцевого самоврядування

Шаульська Г. М. 10

НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО

Щодо організаційної форми та регулювання
статусу робочих органів парламенту у зарубіжних країнах

Зозуля О. І......16

НАПРЯМ 3. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

Домашнє насильство над жінками і дітьми

Галицька А. А., Павленко В. С. 23

Імунітет від дачі показань священнослужителями
в Кримінальному процесі України

Денисенко Г. В. 29

НАПРЯМ 4. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

Пропорціональність у цивільному судочинстві: методологічні засади

Масло Т. М. 34

Звернення стягнення на майно: правові наслідки

Мошко О. М. 39

Обмежувальний припис стосовно кривдника

Турлова Ю. А......43

НАПРЯМ 5. АДМІНІСТРАТИВНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ПРАВО

Питання сутності стадій дозвільного провадження
в сфері захисту економічної конкуренції

Пасічник В. В......49

НАПРЯМ 6. ТРУДОВЕ ПРАВО ТА ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Коллективні трудові спори: фундаментальна причина виникнення

Шлапко Т. В., Орлов О. Л......54

Переваги та недоліки дистанційного навчання в системі інклюзивної освіти Шлапко Т. В., Сова П. Д., Прокопенко К. В.	60
Перспективи використання позитивного європейського досвіду при вдосконаленні українського законодавства щодо впровадження інклюзивного навчання Шлапко Т. В., Саєнко Е. С.	66
НАПРЯМ 7. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ТА ПРАВО ЄС	
Правова визначеність як складова верховенства права Гуйван П. Д.	72
Програмно-інституціональне забезпечення міжнародного співробітництва у сфері інформаційної безпеки: український контекст Кустура В. Ю.	79

НАПРЯМ 6. ТРУДОВЕ ПРАВО ТА ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

КОЛЕКТИВНІ ТРУДОВІ СПОРИ: ФУНДАМЕНТАЛЬНА ПРИЧИНА ВИНИКНЕННЯ

Шлапко Т. В.

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри адміністративного, господарського права

та фінансово-економічної безпеки

Навчально-наукового інституту права

Сумський державний університет

м. Суми, Україна

Орлов О. Л.

студент

Навчально-наукового інституту права

Сумський державний університет

м. Суми, Україна

Як і будь-яке інше явище, колективні трудові спори і конфлікти не виникають самі по собі і завжди мають свої причини.

Для розуміння сутності таких спорів та конфліктів доречно проводити поділ причин за їх значущістю на накопичувальні або кумулятивні як безпосередні або поверхневі, з одного боку, і фундаментальні, з іншого. Безпосередні або кумулятивні розвиваються за накопичувальним прин-

ципом і, як правило, слугують лише приводом для виникнення конфлікту. Фундаментальні або справжні причини становлять основну загрозу для існування стабільності і миру в суспільстві і повинні представляти основний інтерес для держави.

І дійсно, поділ факторів на безпосередній привід, який має значення лише другорядного подразника, та першопричину, що лежить в основі всіх негативних процесів та має значення фундаменту, грає ключову роль при вирішенні конфліктного питання, оскільки саме усунення першопричини дозволяє нейтралізувати весь наступний ланцюг негативних обставин.

У даному випадку окремі порушення трудового законодавства грають роль тільки приводу, який, за прикладом накопичувального або кумулятивного афекту, що характеризується тривалою психотравмуючою ситуацією, може призводити до своєрідних вибухів масового невдоволення в суспільстві і, слугуючи в якості так званої «останньої краплі» в чаші терпіння народу, викликати раптові масові акції протесту [1, с. 193, 194].

Зрозуміло, що за наявності певних майнових, зокрема фінансових резервів працівників неможливо змусити до участі в масових акціях протесту. Такими резервами завжди виступають виключно високі соціально-економічні стандарти життя, грошові заощадження, приватна власність та інші ресурси, що забезпечують захищеність особи від несприятливих обставин та дозволяють їй вільно обирати лінію поведінки незалежно від конкретних негативних обставин. Навпаки, відсутність таких резервів спричиняє уразливість особи від будь-яких зовнішніх подразників.

Природно, що систематичне застосування різних способів з планомірного погіршення таких стандартів, включаючи підриг матеріального добробуту і благополуччя народу і створення для нього нестерпних жит-

тевих умов, і являє собою всю гаму фундаментальних причин, що призводять до виникнення кризових ситуацій.

Як показує аналіз ситуації, що склалася в Україні, основним засобом для реалізації таких обмежень виступає неоднозначне застосування стандартів зовнішніх і внутрішніх ринків, включаючи неоднозначне і нерівне застосування курсу іноземної валюти, і, як наслідок, створення, всупереч принципу добросовісності, істотного дисбалансу в правах і обов'язках на шкоду населенню України.

Найбільший інтерес в даному випадку представляє саме застосований підхід до методики розрахунку курсу іноземної валюти, оскільки визначення всіх цін на внутрішніх ринках, в т.ч. цін на працю, відбувається саме через прив'язку вітчизняної валюти до курсів основних іноземних валют.

Така методика, що викликає абсолютно закономірні сумніви і питання до її обґрунтованості, виражається в заміні справжнього змісту і значення курсу валют (як індексу і коефіцієнту) і обміну валют (як інструменту захисту внутрішнього ринку і суверенітету держави) відповідно на вартість і купівлю-продаж валют, і таким чином, перетворення валюти з інструменту в об'єкт торгівлі.

З іншого боку, зазначена методика, яка використовується Національним банком України, характеризується використанням такого курсу в якості внутрішнього вартісного індексу, призначеного для застосування рівня зовнішніх цін на внутрішніх ринках без одночасного застосування рівня зовнішнього фінансового забезпечення та соціальних виплат, стандартів і умов.

На практиці це виражається виключно в збільшенні рівня внутрішніх цін і тарифів без одночасного пропорційного збільшення рівня внутрішнього фінансового забезпечення та соціальних виплат, стандартів і умов,

чим обмежуються можливості населення України на всіх зовнішніх і внутрішніх ринках.

В окремо взятих для порівняння державах (таких, як, наприклад, США і Україна) при однаковій або близькій числовій розрядності аналогічного фінансового забезпечення та соціальних виплат, стандартів і умов (зокрема, при 4-ій (тисячній) розрядності цілої частини числа мінімального розміру оплати праці в США і Україні відповідно в 1276 дол. США та 3944 грн. 16 коп. за 176 годин роботи протягом 22 робочих днів у кожному місяці станом на 1 січня 2018 р.) завідомо не можуть принципово (тобто більше, ніж індекс обміну) розрізнятися в своїй числовій розрядності ціни і тарифи.

Для правильного розрахунку такого курсу, індексу або коефіцієнту необхідно виходити з таких спільних показників як базовий рівень майнових прав на товари і послуги, виражений в мінімальному розмірі оплати праці у валюті відповідної держави.

Зокрема, для обчислення справжнього курсу обміну валюти США на валюту України (до якого прив'язані практично всі внутрішні ринки України) необхідно використовувати відношення мінімальної погодинної оплати праці в США (з 24 липня 2009 р. 7,25 доларів США) до мінімальної погодинної оплати праці в Україні (з 1 січня 2018 р. 22 грн. 41 коп.) незалежно від обсягу виконаної роботи або витраченого часу:

а) $7 \text{ дол. } 25 \text{ цент. США} / 22 \text{ грн. } 41 \text{ коп.} = \text{приблизно } 0,32 \text{ дол. (32 центи) США за 1 грн. або}$

б) $22 \text{ грн. } 41 \text{ коп.} / 7 \text{ дол. } 25 \text{ центів США} = \text{приблизно } 3 \text{ грн. } 09 \text{ коп. за 1 дол. США [2, ст. ст. 7, 8; 6].}$

З цього вбачаються ознаки завищення НБУ справжнього курсу обміну станом на 1 січня 2018 р. приблизно на 24 грн. 98 коп. ($28,067223 - 3,09 = 24,977223$),

тобто приблизно на 908,32% $((28,067223 * 100) / 3,09 = 908,32436893203883495145631067961)$

або приблизно в 9,08 разів $(28,067223 / 3,09 = 9,0832436893203883495145631067961)$.

Найкращим чином розглянута ситуація з фундаментальними причинами виникнення колективних трудових спорів, доповнюється даними офіційної і неофіційної статистики, особливо щодо загального рівня безробіття, який за попередніми оцінками, в 2017 р. склав 57%. Цей рівень розраховується як відношення між чисельністю платників і неплатників внесків на обов'язкове державне пенсійне страхування (відповідно прибіл.12 млн. та 16 млн. (15931765) чол.) і чисельністю працездатного населення у віці 18-64 років (27931765 чол., тобто приблизно 28 млн. чол.). Станом на 1 січня 2017 р. населення у віці від 18 років і старше оцінювалося в 34799299 чол., а населення у віці від 65 років і старше – в 6867534 чол.

З іншого боку, відомо, що населення України з 12 січня 1991 р. станом на 1 грудня 2017 р. скоротилося з приблизно 52 млн. до приблизно 42 млн. чол. (з урахуванням даних Державної служби статистики України) і до приблизно 37 млн. чол. (з урахуванням даних консульського обліку Міністерства закордонних справ України), а сама Україна займає 3-є місце за смертністю в Європі і 186-е (з 226) місце за рівнем народжуваності в світі [3; 4].

Зрозуміло, що подальше застосування Національним банком України вказаної методики обміну валют в контексті повної прив'язки до такого курсу всіх цін на внутрішніх ринках, у т.ч. на ринку праці, і в подальшому створюватиме та поглиблюватиме в українському суспільстві кризові явища, зокрема, істотний дисбаланс між правами та обов'язками насе-

лення України, та провокуватиме виникнення конфліктних ситуацій, однією з видів яких є в тому числі і колективні трудові спори.

Література:

1. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 07 грудня 2017 р. № 2246-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19>.
2. Березанцев А. Ю. Судебная психиатрия: учебник для бакалавриата и специалитета / А.Ю. Березанцев. 3-е изд., перераб. и доп. Москва: Издательство Юрайт, 2018. 539 с.
3. Демографическая пропасть: Нас уже 38 миллионов. URL: http://www.aif.ua/society/social/demograficheskaya_propast_nas_uzhe_38_millionov.
4. Wage and Hour Division (WHD). History of Changes to the Minimum Wage Law: Adapted from Minimum Wage and Maximum Hours Standards Under the Fair Labor Standards Act, 1988 Report to the Congress under Section 4(d)(1) of the FLSA. URL: <https://www.dol.gov/whd/minwage/coverage.htm>.
5. Population (by estimate) as of December 1, 2017. Average annual populations January-November 2017. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/ds/kn/kn_e/kn1117_e.html.

НОВІ ЗАВДАННЯ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ У ХХІ СТОЛІТТІ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

м. Одеса, 18-19 січня 2019 р.

Підписано до друку 22.01.2019. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 4,88. Тираж 150. Замовлення № 0119-17.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
73034, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а, офіс 105.
Телефон +38 (0552) 39 95 80
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.